

FM: Aprīlī eksportā straujš pieaugums

Publicēts: 31.01.2018.

Šodien publicētie dati par Latvijas ārējo tirdzniecību šā gada aprīlī uzrāda ļoti pozitīvas tendences Latvijas eksportā. Pēc divu mēnešu krituma gada izteiksmē, aprīlī preču eksportā atkal fiksēts spēcīgs pieaugums. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo mēnesi eksports aprīlī audzis par 7%.

Tas skaidrojams ar apstrādes rūpniecības pozitīvo attīstību, it īpaši kokrūpniecībā un mehānismu ražošanā, kas arī bija galvenie virzītājspēki eksporta pieaugumam aprīlī. Vienlaikus ar eksporta kāpumu imports šajā periodā samazinājies par 1,4%, kā rezultātā uzlabojusies Latvijas ārējās tirdzniecības bilance.

Tāpat kā iepriekšējos mēnešos arī aprīlī lielākais devums eksporta pieaugumā bija mehānismu un elektropreču eksportam. Neskatoties uz jau tā salīdzinoši augsto līmeni, nozares eksporta apjoms aprīlī palielinājās vēl par 22,5% salīdzinājumā ar pērnو gadu. To pamatā noteica telefonu aparātu reeksporta pieaugums.

Otro lielāku devumu eksporta attīstībā nodrošināja koksnes apjoma pieaugums par 11%.

"Šobrīd eksporta pieaugumu kokrūpniecībā galvenokārt nodrošina koksnes granulu eksports, jo tieši šajā nozarē pērn tika veiktas ievērojamas investīcijas ražošanas paplašināšanā. Ņemot vērā, ka koksnes eksporta apjomi jau ievērojami pārsniedz pirmskrīzes sasniegto līmeni un turpina augt, turpmāk koksnes izstrādājumu eksporta pieaugums lielā mērā būs atkarīgs no investīcijām darbības paplašināšanā un jaunu produktu ražošanas uzsākšanā," norāda finanšu ministrs Jānis Reirs.

Jāatzīmē, ka pēdējos gados strauji pieaug koksnes imports - iepriekšējos mēnešos pieaugums pārsniedza 10%, bet aprīlī tas ir fiksēts 2,9% līmenī. Ierobežoto resursu apstākļos arvien lielāka nozīme būs arī konkurētspējas paaugstināšanas pasākumiem. To var panākt, investējot pārstrādes iekārtās, tādējādi nodrošinot preču ražošanu ar lielāku pievienoto vērtību.

Tomēr straujāku kopējā eksporta pieaugumu bremzē lauksaimniecības un pārtikas preču eksports, kuru apjoms krītas jau sesto mēnesi pēc kārtas. Salīdzinājumā ar pērnā gada aprīlī šajā apakšnozarē fiksēts 10,2% kritums. To lielā mērā ietekmējis Krievijas noteiktās sankcijas vairākām pārtikas preču grupām.

Tomēr eksportu uz Krieviju ietekmē ne tikai Krievijas noteiktās sankcijas, bet arī ekonomiskie faktori. Papildus sankciju precēm, būtiski samazinājies arī alkoholisko un bezalkoholisko dzērienu eksports uz Krieviju, kas ir galvenais noieta tirgus šajā preču kategorijā. Kopējais preču eksports uz Krieviju šā gada pirmajos četros mēnešos samazinājās par 23,9 % salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Pozitīvi, ka preču eksporta kritums uz Krieviju aprīlī jau bija mērenāks (11,2%), kas saistīts ar rubļa kursa stabilizāciju attiecībā pret eiro.

Tajā pašā laikā Latvijas eksportu uz Krieviju negatīvi ietekmēs Krievijas veterinārā un fitosanitārā uzraudzības dienesta lēmums aizliegt Latvijā un Igaunijā ražotās zivju un zivju produkcijas eksportu no šā gada jūnija. Uz svaigajām un atdzesētajām zivīm jau pašreiz attiecas eksporta aizliegums, kuru tagad papildinās arī aizliegums eksportēt zivju izstrādājumus. Jāatzīmē, ka 2014. gadā Latvija eksportēja uz Krieviju zivju izstrādājumus aptuveni 26,6 miljonu eiro apmērā.

Kopējais preču importa kritums gada griezumā saistīts ar minerālproduktu apjomu samazinājumu par 16,1%, kas saistīts ar zemākām energoresursu cenām pasaules tirgū. Papildus tam par 33,8% krities arī satiksmes līdzekļu imports, kas savukārt ir saistīts ar reeksporta pieprasījumu samazinājumu.

